

Megjelenés:
minden vasárnap
—
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Városháza I. e. 13.
—
A/2. számú
nem adatszám díjazás.
—
Nyílt-téri közlemé-
nyek soronként
30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:
helyben házhoz
hordva, vidékre
postán küldve
Egész évre . . . 8 kor
Félévre . . . 4 kor
Negyedévre . . . 2 kor
—
Egyesületi és
egyesület szerinti
közöltetnek.

Karácsony.

Emberi alkotás sohasem lett volna képes olyan maradandó emléket emelni a szeretet nagy elvének, mint ez a minden évben visszatérő szelid ünnepnap: szent karácsony napja.

Szálljon bár reánk, szálljon a nemzetre bármi súlyos megpróbáltatás, az esztendőnek ezt a napját arra szenteljük, hogy kibékülünk egymással s letöröljük a kesergők könnyeit.

Békesség legyen tehát velünk, békesség a nemzettel, amely Isten kegyelméből lankadatlan erővel munkálja kulturális és gazdasági előhaladását.

Nemzetünk élérlében, jólétben gyarapodva, s tekintélyben olyan magasra nőve, hogy Európa népei bennünk látják a világ békéjét őrző nagy népszövetség támaszát, bennünk magyarokban, s nem az önmagával meghasonlott szerencsétlen Ausztria egymással küzdő népeiben.

Belső konszolidációnk nagy munkája is örömdetes halad előre, s bárha elbizakodottságra nincsen is okunk, mégis bátran állíthatjuk, hogy egy áldásos, békés korszak erőssé, naggyá, hatalmassá fogja tenni a nemzetet közgazdaságilag is.

Ezt a szebb jövőt az egyetértés, a béke, a szeretet hozza meg számunkra.

Békesség tehát a nemzetnek, melynek kitartó munkára van szüksége, hogy alkotásait, haladásának és fejlődésének nagy munkáját bevégezhesse.

T Á R C Z A.

Rózsa Sándor.

Irtá: EDVI ILLES KÁROLY.

I. Rablóvilág az Alföldön.

Méltó-e megmenteni a feledéstől egy letűnt rablóvilág sötét alakjait, holott az emberiség jóltevőinek emlékét is rendszerint csak ez a kis szó adja át az utókoroknak: fuit.

Önkénytelenül ezt kérdelem magamtól, midőn a a szegedi bűnkrónika egyik fejezetének címéül Rózsa Sándor nevével jegyeztem e sorok felé.

Válaszul eldobnám tollamat, ha csak egy közönséges rablóéletrajz leírását, egy hirhedt betyár viselt dolgainak megörökítését tüstem volna ki feladatomból.

Am ennél magasabb szempontok, érdemesebb feladatok is vannak. A rabló is nem csupán gonosztevő, hanem egyszersmind ember is, a ki épen úgy alá van vetve vele született hajlamának, szenvedélyeinek és kora befolyásának, mint bárki más. A különbség csak az, hogy az egyiket jó irányban viszik

A Boesckay-szobor.

A nemtörődömségnek, a semmit nem tevésnek megint megadtuk egyszer az árát.

A Boesckay-szobor Hajduböszörményben fog felállítani, pedig ha a sarkunkra állunk, a szobrot mi is nagyon könnyen megkaphattuk volna. Nem kellett volna hozzá egyéb, mint az, hogy a hajdusoboszlói járás községekkel egyetértve, teljes számmal megjelenjünk a vármegye közgyűlésén.

Ha ez kellően előkészítve megtörtént volna, akkor 1906-ban Hajdusoboszló városában állana a Boesckay-szobor, díszere a városnak és a járás szék-helyének.

De nem tettünk semmit, most tehát szemlesütve tűrnünk és viselnünk kell mulasztásunk következményeit.

A vármegyei közgyűlés erre vonatkozó határozatának különben egy nagyon szembeötlő szépség-hibája van, az nevezetesen, hogy a szobor költségét vármegyei pótdadó kivételén utján akarják előállítani.

Ez helytelen és szerencsétlen gondolat már csak azért is, mert homlokegyenest ellenkezik a történelmi műemlékek felállítására körül eddig követni szokott általános elvekkel.

A történelmi műemlékeket ugyanis mindig a nagyközönség hazafias érzésének fellángolása és aldozatkészsége szokta megteremteni. A törvényes kényszernek semmi köze ahhoz. És épen ez a körülmény teszi naggyá az efféle alkotások becserét.

Szobrot Magyarországon adóból még nem emeltek és a Boesckay-szobor lesz az első, a melynek létesítéséhez hivatalos minőségben az adóvégrehajtók is hathatósan hozzájárulnak.

Erre azonban aligha kerül a sor, mert a vármegyei közgyűlés után az volt az általános hangulat, hogy a szoborralp javára egy fillérvnyi adóemelést sem szavaznak meg a megyebizottsági tagok.

A vármegyei közgyűlés különben most is egy érdekes panoráma volt.

és tolják előre kedvező életviszonyai és egyéni hajlamai, a másiknál minden közrehat arra, hogy a bűn szolgálatába álljon s magának és embertársainak ostarává legyen.

Igy keletkezik a társadalomban két világ, melyek folytonos harcban állanak egymással: a jók és a gonoszok világa. Az előbbi nyílt harcot folytat, mert a jóknak nincs titkolni valójuk. Az utóbbi kerül a világtól, mert létezésének alapja a titokzatosság, sikeres működésének feltétele az aknamunka.

A fegyverek ilyenén egyenlőtlensége folytán a küzdelem nem ritkán a gonoszok javára dől el. Pedig a jók társasága hatalmasabb és erősebb, mert az maga az állam.

De mit használnak az erő és hatalom azok ellen, akik maguk is a jók alarczat öltik fel s színlőg ezek között foglalnak helyet? Mit használnak egy-egy gonosztevő leleplezése, míg az egész faj titokzatos, külön világot megsemmisíteni nem lehet, mert senki sem hirdeti nyíltan, hogy ahhoz tartozik.

Ha pedig kivételesen megtörténik, hogy valaki önként kilép az emberi társaság közösségéből s nyílt harcra kél az üldözött államhatalom ellen, s ha e küzdelemben szokatlan ügyességet, erélyt és bátorsá-

Varosunk 37 megyebizottsági tagja közül csak 7 ment be a közgyűlésre, harminczan itthon maradtak.

A volt alsó járás szintén nagyon korlátolt számmal jelent meg, s a megjelentek a jó egyetértés dokumentálásául részben velünk, részben ellenünk szavaztak.

Hajdunánás most is ellenünk szavazott testületileg.

Nem lehet tehát csudálkozni rajta, ha ezek után a kérdés a mi hátrányunkra dőlt el.

Annyi bizonyos, hogy ha ezután is ennyi gondot fordítunk a saját ügyeinkre, sohasem lesz sulyunk a vármegyén, s könnyen megtörténhetik, hogy a legfontosabb kérdésben is leszavaznak bennünket.

Ha előrelátók és elővigyázatosak lettünk volna, most is a miénk lett volna a győzelem.

A szobor kérdés különben azért is hibásan van megoldva, mert nem egy monumentális szobrot kellett volna csináltatni, hanem abban kellett volna segíteni és támogatni a városokat, hogy mindenik állíthasson magának egy, az ő helyviszonyainak megfelelő Boesckay-emléket.

Igy aztán ki lett volna elégitve minden érdek.

Hajduvármegye közgyűlése.

Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn rendes közgyűlést tartott Debreczenben, a vármegye-ház nagy tanácsstermében, Puky Gyula főispán elnöklése alatt.

Több miniszteri leirat tudomásul vétele után, a közigazgatási bizottságba, a kitépelt tagok helyére bevalasztottak: Lévy Márton, Dr. Nagy Gábor, Farkas Pál, Soltész Farkas és Sovágo Gábor.

Majd Lengyel Imre, Padrah Sándor, Brassai Károly, Janossy Zoltán és többek felszólalása után, 41 szavazattal 15 elleneben, tehát 26 szótöbbséggel elhatározta a közgyűlés, hogy Boesckay Istvánnak 1906-ra Hajduböszörményben 100.000 korona költséggel szob-

got fejt ki, e mellett pedig bizonyos nemességet vegegyit bűnös cselekedetei közé, pl. kiméli a szegényebb néposztályt: akkor esetleg kivívhatja a társadalom egy részének rokonszenvét is, mely nem ritkán valódi hőssé avatja fel az üldözött rablóvezért. Ezek a gonoszok világának kivételes nagyságai, kik elszánt-ságuk és szellemi fölényük folytán társaik között vezérszerepre jutnak.

Itt azután a rabló személyében háttérbe szorul a gonosztevő s kiemelkedik az ember, a felelmetes, egyszersmind azonban életmegvető bátorsága folytán csudált férfiú.

Jól rendezett államban ez a dicsőség — természetesen — csak ideig-óráig tarthat. De a hol művelletlen a nép, s fejletlen a társadalom, hol az államélet folytonos változásnak van kitéve, s abban az egyik önkényuralom a másikat követi, mindegyik vagy az egész nemzet, vagy egyes néposztályok elnyomására törekedvén: ott gombamódra teremnek s az államhatalommal sikeresen dacolnak a rablóvezérek és rablóbandák, szóval egész nagyságában létrejön, mint állam az államban: a rablóvilág.

Magyarországon a múlt század második és harmadik negyedében, több mint harmincz éven át puszt-

Mődlingi czipőárak Debreczen Piacz-utcza 50., Szt.-Anna-u. sarkán, Mik-lós-utczával szemben.

Mai naptól fogva mélyen leszállított gyári árban árusítja, férfi, női, gyermek czipők és csizmák nagy raktárát.

Például: Női czugos 240-től feljebb. Férfi czugos 250-től feljebb.

KRAUSZ VILMOS, a »Turul« czipőgyár r.-t.képviseleje.

rot emellett s a szobor költségét megyei pótdadó kive-
tése után fedezi.

A Zomborban felállítandó Schweidel-szoborra 50
koronát szavazott meg a közgyűlés.

A new-yorki ref. magyar egyház templom-építé-
sére kért segítyt megtagadta a közgyűlés, mert erre
megfelelő alap nincsen.

Szatmár város azon átiratát, hogy az olasz
borvám-klauzula töröltessék el — egyhangu határo-
zattal támogatja a közgyűlés.

A megyei gyámpénztárban levő tőkék a jövő
évben a Debreczeni Első Takarékpénztárban fognak
elhelyeztetni.

A közgyűlésnek délután 5 órakor lett vége

Szováti levél.

Hajdu-Szovát, 1902. decz. 19.

Hála Istennek!

Hó esett elég, hideg is volt, így szánut is lett,
még pedig kitűnő, e miatt tehát kedvelt témáról, a
szováti gyalázatos utról nem panaszkodhatom.

Fájdalom, ugy van!

Nem aktuális a panasz, mert most ritka szép
ut van!

Hja! így van az, ha valakinek pechje van.

Őt-hat esztendeje nem volt becsületes tél, sár
volt, járhatatlan ut, stb. stb.

Mikor egyszer én elkezdtem panaszkodni az ut
miatt, a község érdekében, rögtön úgy rám csáfolt a
jó Isten, hogy mire a cikkem megjelent, már kitűnő
ut volt. Ebből kiindulva, mivel hátha újra rám csáfol,
nem panaszkodom az ut miatt, hanem tudatom, hogy
itt az idő változatlan szép, hideg, a szalonna, tepertő
kifagyott, a sertéshus nem romlik el.

Ad vocem sertés!

A községnek már négy hete nincsenek kijáró
magdisznói, pedig sokónk koczái nézik már a hold-
világot.

A tisztujítás meg volt.

Nagy Lajos barátunk megmaradt bírónak és
most már megvalósíthatja tervét. Illő módon meg-
ajándékozhatja a repülőgép feltalálóját.

Törvénybírónk is lett takaros, mind értelemlre,
mind testre nézve: Bernát Sándor, a nép barátja.

Gazdánk is lett, még pedig akkurátos, fajintos,
nem kontrabontos ember: Kardos Imre, akinek a
megválasztását csak Szűcs József tanító ur sajnálja,

titott, s élő szervezetként működött egy rablószövet-
ség, melynek főszintere az alföld, elismert állandó
vezére Rózsa Sándor volt.

A régi Magyarországot 1848-ban felváltotta az
ebredő Magyarország, ezt lenyűgözte az osztrák-kény-
uralom, majd jöttek a különböző provizoriumok s
végre a kiegyezés. Csak Rózsa Sándor maradt ugyan-
az, a hirhéd, a rettegett rablóvezér, ki a negyvenes
évek pandurjaival s az ötvenes évek zsoldáraival
egyaránt megküzdött, s 1868-ban megint ott állott a
banda élén.

Minő viszonyok voltak azok, amelyekben ez
lehetséges volt?

Mik voltak az indító okok és tényezők, amelyek
Rózsa Sándort a társadalomból való kilépésre bírták
s évtizedeken át üldözték vad gyanánt élni kény-
szerítették?

És végre mi volt az a varázseszköz, mely a
rablóvilágot egy csapással megsemmisítette s a hir-
héd haramiavezért örökös rabságra juttatta, a hon-
nan már csak a halál szabadította ki?

Ezek a kérdések merülnek fel és szövdnek
össze, ha Rózsa Sándor viselt dolgain végig tekintünk.
Társai között egy sem volt olyan, a ki azt az időt
hasonló módon átélte volna. Egy sem volt olyan,
kinek életéből a társadalom annyi tanulságot merít-
hetne, mint az övéből.

Ezért jegyeztem cím gyanánt a jelen sorokkal
meginduló cikksorozat fölét Rózsa Sándor nevét.

(Folyt. köv.)

ügy gondolkozván, hogy: milyen kár ez nekem, mert
már husz esztendő óta mindig Kardos uram öli meg
a disznómat, ezután, mint község gazdat csak nem
hivhatom disznó ölni.

Adószedőnk is lett, egy eddig nem szerepelt ér-
telmes, szerény, tartalmas ember: Parti István uram.

Esküdtek nagy részben a régiak lettek, de hiva-
talukat nem fogadták el, s bármennyire aprította is a
szót Tekintetes Nabraczky István főszolgabíró ur, az
esküt mégsem tették le.

Hát... hát... tetszik tudni, bizalom ide,
megtiszteltetés oda, de senki sem bolond, tizedenként
a falut róni, s magát a neppel szidatni, évi 10 frt
fizetésért. Hiszen ennyit eszmára is elkölt. Nincsen
ilyen fizetés Hajdúvármegye egy községében sem.

Ujság nálunk több nincs, ha csak azt nem tu-
datom, hogy a községi orvosunk a napokban majd
megfagyott. Csakis hozzátartozói lankadatlan masz-
szirozása mentette meg egy reggel a biztos elmulástól.
Ugyanis a doktori lakály olyan rendben van,
hogy a padlason 80 centiméter magasan áll a hó. Ez
sem járja, mert a községi orvosi állásnak nem mel-
lékjárulék a megfagyás, s önfeláldozás tekintetében
ő sem mehet annyira, hogy beteggé tegye magát.

A kincstár rideg képviselőjének meg ridegebb
felebbezése folytán mindnyájunk adóját felemelték
10—20 koronával.

Ugy hallom, a szerkesztő urát is?

Fogadja részvételem!

Kell katonára ö. m. a. f!

Azon reményben, hogy:

Majd eljön még az az idő,

Lesz még rossz ut, kell kerülő-

Uton menni Debreczenbe.

Maradok én kigyelmednek:

Hű szolgálja mindenekbe.

Szováti kun-kapitány.

Nyílt levél.

Makó Lajos színigazgató urhoz.

Az már bizonyos, hogy Debreczen város színügyi
bizottsága nagyon keveset törődik a vidéki színház-
látogató közönség érdekeivel.

A színügyi bizottság úgy gondolkozik, hogy a
debreczeni színház csak a debreczeni közönséget
van: A jó vidékieknek semmi közük hozzá. Ha unják
magukat, fekdüjenek le, vagy menjenek disznótorba,
hurkaestélyre, vagy garasos komédiába.

Az előadások fel 8 órakor kezdődnek s így a
legtöbb esetben 10 óra után van végük, aminek az
a következtése, hogy a vidéki közönség nem nézheti
végig az előadást, mert Szatmárfelé este 10 óra 08
perczkor, Budapest felé pedig 10 óra 26 perczkor
indul a vonat. A ki tehát haza akar utazni, annak
legkésőbb 10 órakor ott kell hagyni az előadást.

Ez a legenyhébben minősítve is figyelmetlen és
tapintatlan eljárás a vidéki színházlátogató közönség-
gel szemben.

Pedig a vidéki közönség több előzékenységet ér-
delmelne.

Mert ha esténként csupán csak 10—15 vidéki
intelligens ember látogat is el a színházba, ez is
4500—5000 kor. évi jövedelem többletet jelent. Ez
pedig elég számbavehető összeg.

Ezért érdemes volna az előadást egy fél órával
előbb kezdeni.

A műsor ellen csupán az a kifogásunk, hogy
még mindig sok benne a trikós darab, a komoly,
drámai muzsa rovására.

És azt is kérjük, hogy a heti műsort minden
héten pontosan küldje meg az igazgató ur a mi la-
punknak is.

Ezekre hívja fel az igazgató ur figyelmét:

Egy színházlátogató.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Régi és jogos óhaja a közönségnek, hogy az
anyakönyvi hivatal egy alkalmasabb és megfelelőbb
helyiségbe helyeztessék át, vagy ha ez nem volna le-
hetséges, akkor legalább a házasságkötések olyan he-
lyen tartassanak, ahol a közönség is nagyobb szám-
mal fér el.

Mert az mégis nagyon viaszos állapot, hogy míg
a házasság megkötetik, addig a lakadalmi közönség
legnagyobb része a városhaza folyosóján, vagy az
udvaron kénytelen dideregni a dermesztő hidegben.

Előkelőbb lakadalmak alkalmával sok érdeklődő
is szívesen végignézné a házasságkötést, de erről szó
sem lehet, mert még a meghívott vendégek sem jut-
hatnak be az anyakönyvi hivatalba.

Ennek aztán az a következménye, hogy a há-
zasságkötések és az esküvők közönséges, hétköznapi
czeremóniákká válnak, amelyek iránt senki sem
érdeklődik.

Ez pedig nagyon helytelen dolog, annyira hely-
telen, hogy gyorsan és alaposan segíteni kellene rajta.
X.

Olvasóinkhoz.

Lapunk mai számában, ígéretünkhöz ké-
pest, megkezdjük a kiváló bűnügyi írónak, Dr
Edvi Illés Károlynak

R ó z s a S á n d o r

czimű, rendkívül nagyérdekű tárczasorozatát, s
e helyen is felhívjuk arra olvasóink figyelmét.

Egyszermind tudatjuk, hogy lapunkra
1903 évi január hó 1-ső napján új előfizetést
nyitunk s tisztelettel kérjük egy helybeli,
mint vidéki előfizetőinket, miszerint előfizeté-
seiket megújítani sziveskedjenek.

Megjegyezzük, hogy ha valaki a most
folyó december hónap folyamán rendeli meg
lapunkat, azért az előfizetés csak 1903 január
1-től számít, vagyis a decemberi számokat
teljesen díjtalanul küldjük meg minden ujon-
nan belépő előfizetőnek.

A ki pedig 1903 január 1-ső napján fizet
elő lapunkra, az a

R ó z s a S á n d o r

czimű tárczasorozatnak már megjelent számaint
utólag ingyen kapja meg.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	8 kor.
Félévre	—	—	4 kor.
Negyedévre	—	—	2 kor.

Hajduszoboszló 1902 December 14.

kiváló tisztelettel

• Szoboszló és Vidéke •
szerkesztősége.

H I R E K.

— Olvasóinknak boldog karácsony ün-
nepeket kívánunk.

— Diszes esküvő. Császy Lajos fiatal földbir-
tokos szerdán tartotta esküvőjét Borbély Juliánával,
id. Czeglédy Lajos városi képviselő unokájával. Nász-
nagyok voltak: Kovács Gyula országgyűlési képviselő
és Dr. Hetényi Lipót városi főorvos. Hosszu boldog
életet kívánunk úgy a fiatal párnak, mint az öröm-
szülőknak.

— Az árvászekéknél január hó 1-ső napján új
ügyrend lép életbe. Az új ügyrend értelmében az
ügydarabok elintézése nagyon gyorsan fog történni,
de az irattári kezelés még bonyolultabb lesz, mint
ezelőtt volt, így egyszerűsítik a közigazgatást.

Ferencz József keserűvíz az egyedül elismert kel-
lemes ízű természetes
— hashajtószer. —

Melléklet a »Szoboszló és Vidéke« 1903 évi december 21-iki számához.

— **Befejezett fegyelmi ügy.** Velkey Zoltán itteni volt polgáriiskolai tanár fegyelmi ügye most nyert befejezést. A közigazgatási bizottság fegyelmi választmányja 232 korona penzbírságra és saját költségen való áthelyezésre ítélte Velkey Zoltánt.

A műkedvelő társaság darabot változtatott s most már nem a »Kintornás család«-ot, hanem az »Úrsai gyöngy« című népszínművet adja elő. Az előadás iránt már most is általános az érdeklődés városzerte.

— **Kabán gazdasági szakiskolát** állítanak fel, amelynek létesítéséhez 22 kat. hold szántóföld adományozásával járult hozzá a község. Az iskola jövő szeptemberben nyílik meg.

— **Az előfogati teendők** végzéseért a város a jövő évre 1200 koronát fizet Bordán Mihály helybeli fuvarosnak. A vállalatba adás a múlt héten történt meg nyilvános árlejtés útján.

— **A város 1902 évi vagyonleltára** most van készülében. A leltározást Váci Ferenc tanácsnok, Varga Elemér mérnök és Sággy Ferenc házipénztári ellenőr teljesítik.

— **Az erószakos halálesetek** bejelentése. A belügyminiszter rendelkezéssel utasította az ország összes hatóságait, hogy minden nem természetes halálesetről táviratilag kötelesek a kir. ügyészségnek jelentést tenni. A hulla eltemetését csakis a kir. ügyészség van jogosítva megengedni.

— **Kossuth-utca** lámpái két hét óta nem voltak meggyújtva. A város bizonyosan úgy okoskodik, hogy mostanában a hó is elegendő világosságot terjeszt.

— **A Csepüs-kert** birtokossága ma d. e. 10 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését a Bor János iskolájában.

— **Hajtóvadást** tartott tegnap a Csepüsben és a Vénkerthben. Az eredmény 16 drb. nyul volt.

— **A korcsolyapálya** a múlt héten megnyílt. A jégtársaságnak pompás mulatsága van, csak az idő tartson ki. Ugy halljuk, hogy a jégtársaság a jövő hónapban egy nagyszabású korcsolya bált rendez.

— **Vonat-összeütközés.** Hétfőn éjjel, a helybeli vasútállomáson, bent a pályaudvarban, két tehervonatot hibás váltoállítás következtében összeütközött. Emberélet szerencsére nem esett áldozatul, de hét teherkocsi darabokra tört és a mozdonyok is megsérültek. A megejtett vizsgálat azt derítette ki, hogy az összeütközés Papp Jenő forgalmi hivatalnok és Like Ferenc váltóőr hanyagsága folytán történt. mert a szolgálatban levő hivatalnok aludt s így nem hallván a vonat jelzését, nem intézkedett a váltó helyes beállításáért. Papp Jenő hivatalnokot és Like Ferenc váltóőrt felfüggesztették állásuktól. A vizsgálat tovább folyik.

— **Panasz a vasut ellen.** A héten megint sok panasz merült fel a miatt, hogy a vasuti kocsiakat nem fűtik. Ajánljuk ezt az üzletvezetőség figyelmébe.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Pinczés Ferenc 13 éves kóndás, esütörtökön öngyilkossági szándéka mellé lökte magát. A szerencsétlen fiú állapota életveszélyes.

— **Farkasok a város alatt.** A héten állítólag három farkas csatangolt a város alatt, a vasútállomás környékén és a csontos-halom körül. A bestiák — a mint mondják — meg is kergettek két embert a kik este 8—9 óra között mentek kifelé a vasúthoz. A dolog ilyen nagy tél idején nem lehetetlen.

— **Névmagyarosítás.** Grósz Éliás helybeli lakos és kiskorú gyermekei József, Sándor, Anna és Mária neveiket belügyminiszteri engedéllyel Aczél-ra magyarosították.

— **Járvány a vármegyében.** Hajdúvármegye területén Debreczenben, Hadházon és Balmazújvároson járványszerűleg uralkodik a vörheny. A járvány miatt az óvodák és az iskolák legnagyobb részét már be is zárták. Ajánljuk a hatóságnak, hogy éber figyelemmel ügyeljen az iskolákra, mert a járvány ide is ellátogathat.

— **A Bánom-kert birtokossága** ma d. e. 10 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését, a Nagy Károly iskolájának tantermében. A kert választmányja hétfőn délután gyűlést tartott Oláh Miklós elnöklété alatt, mely alkalommal a kert múlt évi számadása megvizsgáltatott, a jövő évi költségvetés pedig megállapítottatott. A mai közgyűlés tárgyalni fogja a kert körüli kerítésére vonatkozó javaslatot is.

— **Lapunk következő száma** a rendes időben, december hó 28-án jelenik meg.

— **Lapunk mai számához** félív melléklet van csatolva. Mai számunk tehát hat oldalra terjed.

Az éjjeliőrök fizetése. G. Tóth János rendőrkapitány, tekintettel az éjjeliőrök rendkívül terhes és felelősségteljes szolgálatára, indítványt tett a tanácsnál az iránt, hogy az éjjeliőrök havi fizetése 2 koronával emeltesse fel.

— **Sok a bál.** Az ünnepek alatt nem kevesebb mint nyolcz táncmulatság lesz. Valóban dolgot ad a rendőrségnek az ezekre való felügyelet.

— **A szánkák tulajdonosai** felhivatnak, hogy lovaikat csengőzzék fel, mert szánkával csengő nélkül járnai nem szabad.

— **Gazdatlan tárgyak.** A rendőrbiztosi hivatalban egy értékes bot, egy takték-pipa, egy nadrág és egy esernyő van leteleve, mint gazdatlan dolog. A tulajdonosok f. hó 22-ig kellő igazolás mellett átvehetik.

— **Szenzácziós meglepetés.** Bármily hihetetlenül hangzik, mégis igaz, hogy a ki 2 frittal előfizet a legszebb magyar hetilapra, az »Ország-Világ«-ra, az karácsonyi ajándékul egy 6 koronás díszművet kap ingyen. Ez a díszmű a karácsonyi könyvpiac legszenzácziósabb terméke. 100 kiváló jeles író és poeta novelláit, verseit, továbbá hírnemes zeneköltők zeneműveit tartalmazza ez a kötet, képekben és cikkekben; bemutatja ezenkívül Magyarország összes főispánjait és polgármestereit. Mindenki, a ki csak 2 frittal fizet elő negyedévre az »Ország-Világ«-ra, megkapja a rendkívül becses művet, azonkívül pedig negyedévig címére kapja az »Ország-Világ«-ot. A ki tehát önmagát vagy szeretteit öleső és kellemes meglepetésben akarja részesíteni, az rendelje meg az »Ország-Világ«-ot és küldjön postautalványon 2 frittot a kiadóhivatal címére, Budapest, V. Hold-utca 7 szám.

— **Házassulók kihirdetése.** A helybeli m. kir. anyakönyvi hivatalnál a következő házassulók vannak kihirdetve:

Vőlegény:	Menyasszony:
Zöld Imre	Zöld Zsófia
Mossek András	Szokolai Zsuzsanna
Tóth Sándor	Balla Zsófia
Z. Császi Lajos	Szilágyi Eszter
Császi Antal	Czegledi Piroška
Márton János	Biró Julianna
Török Mihály	Korpos Julianna
Sóvágy Gábor	Dörö Zsófia
B. Tóth Sámuel	Szabó Zsuzsanna
Vámos Ferenc	Bárány Etelka
Csuka Sándor	Madar Julianna

— **Uj iparosok.** Gottlieb Mór vegyeskereskedésre, Orbán Mihály szabó üzletre, Szilágyi András cipészüzletre, Grünbaum Béla és ifj. Grünberger Adolf társaskocsi ipar gyakorlására nyertek közelebb engedélyt a városi tanácstól.

— **A postaigazgatóság** ez uton is figyelmezteti a közönséget, hogy a levelekre és a csomagokra, szóval minden postai küldeményre a legnagyobb pontossággal írja fel a címzést, mert csak így lehet kilátás arra, hogy a karácsonyi és ujevi nagy postaforgalom mellett zavarok beállni nem fognak.

— **Vidéki legátusok.** Kabán Lovász Béla 1 th. Nádudvaron Radics István 2 th, Püspökladányban Könyves János 2 th, Szovaton Palur Miklós 3 th. Tetőtlen Kovács József 1 th. lesz a karácsonyi ünnepkövet. Földes nem kért legátust.

— **Köza hir.** A héten egy debreczeni napilap közlése alapján az a hir jarta be városunkat is, hogy hétfőn délután, Püspökladány és Kaba között, a személyvonaton egy ismeretlen nő gyermeket szült és ujszülött gyermekét kidobta a vonatból. A nyomozat bebizonyította, hogy ez a hir teljesen aaptalan.

— **Fauszt Elek** pénzügyigazgató hétfőn megint körülnézett a városi adóhivatalban, hogy újra egyet szorítson az adópréssén. Ez alkalommal egy uriembernek az a szenialis gondolata támadt, hogy élvezte a pénzügyigazgató urat egy olyan adóhátralékosnak a házához, a kire minden alap nélkül számottevő összegecske van kivetve. A pénzügyigazgató összehozadt a nyomor láttára és két koronát adott kenyérre az éhező családnak.

— **Székely-bazár Debreczenben.** Nem mindennapi látványossága lesz máttól fogva január 6-ig Debreczennek. Az ottani »Székely Egyesület« ugyanis egy karácsonyi bazárt rendez, a kereskedelmi akadémia dísztermében, a hol a székely háziipar minden

készítményei fel lesznek állítva. Kaphatók lesznek: agyagipari czikkek, festett edények, vasipararuk, fa, márvány és tapló díszítések, butorok és háziilag szőtt ruhaneműek. Felhívjuk erre a kiállításra a közönség figyelmét.

— **A fa-csillar.** Igen, ilyen is van. Aki még nem látta, megnézheti a Bika vendéglő nagy termében, bálók, hangversenyek és más hasonló mulatságok alkalmával. Hiába való akkor a nagy terem kifosztása, ha ez a két özönviz előtti szerszám még mindig ott, dísztelenkedik. Így már igazán el lehet mondani, hogy fenn az ernyő, nincsen kas. Ugy halljuk különben, hogy G. Tóth János rendőrkapitány közelebb előterjesztést tett a városi tanácshoz, a nagyterem megfelelő kivilágítása iránt.

— **A hajduszoboszlói jótékony nőgyűlet** részére adakoztak: Jeges János 40 f, Varga Elemér 2 K, özv. Racz Mihályné 1 K, Gerstner Miksa 1 K, Fekete Sandorné 10 K, Körner Bélané 2 K, Böszörményi Ferenc 1 K, Márton József 40 f, Loós Balint 40 f, Zakar Sándor 1 K 50 , özv. Tury Jakabné 5 K, Mészáros Zsigmond 2 K, Ezry Adolfné 2 K, Weber Ede 60 f, özv. Tökés Zsigmondné 1 K, Ratkay Ferenc 2 K, Dr. Téchy Józsefné 2 K, Nagy Samuné 1 K, Malatinszky Kálmánné 2 K, György Géza 1 K, Papp Antal 60 f, Rauscher Ede 1 K, Soós Jánosné 1 K, Chepely Zsuzsika 5 K, Sággy Ferencné 1 K, Ádám Sámuelné 1 K, özv. Schiffer Adolfné 1 K, Sternberg Herman 40 f, Dr. Kiss Sándor 2 K, Kiss Pálné 1 K, Dr. Grósz Adolfné 2 K, özv. Weisz Ignácné 1 K, Grósz Nagy Lajosné 1 K, Bor Jánosné 60 f, Nagy Illésné 2 K, Soós Mihályné 1 K, Ádám János 1 K, Racz Gáborné 1 K, özv. Osváth Györgyné 1 K, Áron Dávidné 1 K, Kalocsay Gusztáv 2 K, özv. Dr. Simon Gáspárné 1 K, Parti Gáborné 1 K, Szarka Józsefné 1 K, Rex Józsefné 1 K, Striss Sándor 1 K, Dr. Baltazar Dezső 2 K.

— **A függetlenségi olvasó-kör** folyó évi decz. 7-én tartott bálján felülfizettek: Hetey Ignác 2 K Körner Béla 2 K Dr. Kiss Sándor 2 K Kiss László 2 K Kiss Pál 2 K K. Tóth István 1 K 40 f. Ujvári István 1 K 90 f. F. Tóth Lajos 60 f. N. N. 3 K Kiss Dániel 2 K N. N. 2 korona.

— **Olvasóink figyelmébe.** Tisztelettel van szeren esénk tudatni, hogy új előfizetők a szerkesztőségnél, a nyomdában, vagy a lapkihordónál rendelhetik meg lapunkat. Vidéki előfizetők legzélszerűbben egy levelező-lap segítségével eszközölhetik a megrendelést. Megjegyezzük, hogy ha valaki a most folyó deczember hónapban rendel meg lapunkat, a január 1-ig megjelenő számokat díjtalanul kapja. Ezekért díjat nem számítunk, úgy, hogy az előfizetési díj csak 1903 január 1-től számít s csak akkor válik esedékessé.

— **A magyar közönséghez.** Minden magyar ember tegye a szívére a kezét és vallja meg őszintén, szabad-e tétlenül nézünk tovább, hogy ebben a magyar hazában hogyan hanyatlak a magyar faj uralma? Pusztulunk anyagilag, súlyedünk erkölcsileg és lépésről-lépésre veszítjük a talajt lábaink alól. Kisiklik kezünkben a magyar pénz és a magyar föld inog lábaink alatt. Szükség van tehát arra, hogy nemzeti öntudatunk erősöbödjek s hogy a magyar ember napoként tanuljon hazafiságot és nemzeti kitartást a jó, a szent ügy mellett. Bartha Miklós és Holló Lajos orsz. képviselők egy évtized munkáját szentelték arra, hogy a sajtóban megteremtsenek egy olyan organumot, a mely a magyar faj ezen önvédelmi harcának legyen zászlóvivője. Az általuk teremtett »Magyarország« ma egyike azoknak a napilapoknak, a mely ezen hazafias célt szolgálja mindenekelőtt. A »Magyarország« Lovász Marton orsz. képviselő szerkeszti, a kit a legkiválóbb írói gárda vesz körül. A »Magyarország« vezérezkikei páratlanok, tárczái, közleményei mindig első rangúak. Ajánljuk ezt a kiváló napilapot a közönség figyelmébe. Előfizetési ára: Egy hóra 2 K 40 f; negyedévre 7 kor; félévre 14 kor, egész évre 28 kor.

— **A rendőrség** e helyen is felkéri és figyelmezteti a szánkák tulajdonosait, hogy lovaikat csengőzzék fel, mert a csengő nélkül közlekedő szánkák tulajdonosai megbüntettetnek.

— **A Pesti Napló** páratlan meglepetésben részesíti karácsonykor előfizetőit. Ugyanis egy 90 kor. értékű remek díszművet küld minden előfizetőjének. A ki ezt a »Zichy Mihály album« című remek művet meg akarja kapni, fizessen elő a »Pesti Napló«-ra. A díszmű ingyenes megküldése egész évi előfizetéshez van kötve, de megküldik azt azon ujonnan be-

lépő előfizetőknek is, a kik decz 20-ika előtt egy felévre előfizetnek és kötelezettséget vállalnak a második felévi előfizetés megújítására nézve. Előfizetési díj: egész évre 28, felévre 14, negyedévre 7 korona.

— **Hirdetéseinkre** felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

— **Szőlősgazdák figyelmébe.** A kik a jövő tavaszra olcsó és jó szőlőkarókat akarnak rendelni, forduljanak lapunk szerkesztőjéhez.

— **A kik szőlőoltványokat,** oltani és ültetni való nemes és vadgyezőket akarnak rendelni, forduljanak lapunk szerkesztőjéhez. Együttal e helyen is felhívjuk a szőlősgazdák figyelmét Sándor József bihari-díszégi jóhírű szőlőtelepére, a hol az u. n. Delavare szőlőfaj egyedül kapható. Ezt a szőlőt oltani nem kell és mégis kitűnő bort terem.

— **A debreczeni téli vásár** a következő rendben fog megtartatni: 1903. évi január 5—6—7-én bőr, gyapju, méz, dió, toll, iparczikk és gabona vásár. Január 10—11-én sertés vásár. Január 11—12-én ló vásár. Január 12—13-án barom vásár.

— **A delegyelt sikerült hangverseny** és táncmulatságot rendezett ma egy hete, a Bika vendéglő nagy termében, amelyen a jelen voltak fesztelenül és jókedvvel mulattak. A dalárda mint mindig, ez alkalommal is szépen énekelt. A jelen voltak neveit feleslegesnek tartjuk kiírni, mert másnap reggel már mindenki tudta, hogy ki volt és ki nem volt ott. Ugy halljuk, hogy a delegyelt legközelebb Eötvös Károlyt akarja megnyerni egy felolvasásra. Ez rendén is van, de nekünk meg az a gondolatunk, hogy a Lengyel Imre elnök régen ígért szabad előadására is kerítsük rá már egyszer a sort.

— **A helybeli ipartestület** f. hó 31-én zártkörű Szilveszter esti batyubált rendez saját helyiségében. Beléptidj 1 kor. Kezdeté 7 órakor.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A jótékony nőgyelet az ev. ref. egyházzal együttesen 120 szegény gyermeket ruház fel holnap délután, a városháza nagy tanácstermében. Erre az érdeklődők meghívattak.

— **Fa-árverés.** Hajduböszörmény város erdejében, folyó hó 25-től kezdődőleg három hónapon át, minden csütörtöki és pénteki napon fa-árverés fog tartatni.

— **A város folyó évi nádtermése** a mult héten 1611 kor. 80 fillért adatott el közárverésen.

— **Az állatmérleg,** a piaczi helypénz szedési jog és a piaczi bódék, folyó hó 24-én délután nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adatni. Az árverés a városháza nagy tanácstermében lesz.

— **Az »Egyetértés«** a legterjedelmesebb és a legjobban értesült újság. Vezércikkjeit a legelső magyar publicisták írják. Tárcaarovata a legérdekesebb és a legtartalmasabb. Az új előfizetők január havában ingyen kapják Eötvös Károlynak »A nagy per, mely ezer év óta folyik« ma sinces vége» című hatalmas munkáját. Karácsonykor az »Egyetértés« rendkívül tartalmas számmal jelenik meg. Az újság egész kötetre való anyagot ad, tele irodalmi értékű és közhasznú dolgozatokkal. Az előfizetők a »Divat-Szalont« is kedvezményes áron kapják. Az Egyetértés előfizetési árai: Egy hónapra 3 K. 60 fill. Negyedévre 10 korona. Az előfizetési pénzek (legzelszerűbben postautalványon), az »Egyetértés« kiadóhivatalába küldendők: VI. Vármegye-utca 11. szám. Államtisztviselők, magánhivatalnokok, papok, lelkészek, tanárok, tanítók a lapot kedvezményes áron (évi 28 koronáért) rendelhetik meg.

— **Elégtétel az asszonyoknak.** A fiatal, férjes asszonyokat sokszor hallottuk már panaszkodni a miatt, hogy a mulatságokban nem táncoltatják őket, s e miatt nincsen is kedvük oda elmenni. Ugy halljuk azonban, hogy a legközelebbi dalestélyen fényes elégtételt kaptak a táncolni szerető asszonyok, mert táncoltak annyit, hogy lánykorukban is megelégedhettek volna vele. És ne higgyék az asszonyok, hogy ez csak afféle muló jelenség, mert biztosíthatjuk őket, hogy ezután minden mulatságban annyit fognak táncolni. Az aranyos fiatalság ugyanis elhatározta, hogy korábbi büneinek levezeklésüül ezután minden alkalommal táncoltatni fogja a fiatal asszonyokat. Minthogy pedig minden asszony fiatal, tehát minden asszony táncolni fog. Ha e mellett még a tartalék-gárda is tehetségéhez képest felvonul, akkor valóban a táncolni szerető asszonyok Eldorádója lesz Szoboszló. A lányok pedig, hogy hasonló sorsra jussanak, tömegestől fognak férjhez menni.

— **Az ev. ref. egyháztanács** ma egy hete tárgyalta az egyház jövő évi költségvetését. A költségvetés többek hozzászólása után a bizottsági javaslat értelmében fogadtatott el. A maximális adóztatási rendszer eltöröltetett és négy évi időtartamra 2%-os egyháziadó emelést szavazott meg az egyháztanács.

— **Az iparhatósági megbízottak** megválasztása folyó hó 28-án, d. u. 3 órakor fog megtörténni, a városháza nagy tanácstermében. Felhivatnak az iparosok és kereskedők, hogy a választáson minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

— **Ki lesz a legátus?** Karácsonyi ünnepkövetünk Kiss László harmadéves hittanhangoló lesz.

— **A III-ad osztályu keresetadó** annak idején nagyon sokan megfélebbzték. A felebbezések a mult héten érkeztek vissza s az eredmény az lett, hogy a megfélebbezett összegeket majdnem minden esetben feljebb emelték. Azt ajánljuk az érdekelteknek, hogy felebbezzék meg újra ezeket a határozatokat.

— **Debreczenben** a városi tisztújítás holnap fog megtartatni.

— **Hajdu-vármegye** állandó választmánya folyó hó 29-én gyűlést tart a vármegyeház nagy tanácstermében.

Tolnai Dániel cipő áruházában legjobb és legolcsóbb cipők kaphatók. Debreczenben, Fő-tér 49.

— **Feljelentett ügynök.** Fisch Albert helybeli kereskedő család és okirathamisítás miatt emelt panaszt Szabó Károly biztosítási ügynök ellen. A rendőrség a nyomozatot teljes eredménnyel fogantatosította, s azt beszélük, hogy a nevezett ügynök más helyen is tett rossz fat a tűzre.

— **Eltűnt pénz.** Oláh Lajos a héten azt panaszkolta a rendőrségnek, hogy a Doró Balázs kocsmájában 12 korona eltűnt a zsebéből. A nyomozat azonban sikertelen maradt, mert a tettest kipuhatolni nem sikerült.

— **Baleset.** Kaszás István helybeli fuvaros Kabára indult a héten, de az uton olyan szerencsétlenül esett le a szekérről, hogy mind a két lába eltört. A sérültet egy kabai tanúán ápolták öt napig s családja addig semmit sem tudott róla. Végre is a rendőrség derítette ki a szerencsétlenséget.

Tisztelt vevőim szives figyelmébe!
Karácsonyi és ujévi ajándékokra alkalmas ujdonságaim közül ajánlom az alant jelzett cikkeket feltűnő olcsó árban:

Valódi angol-, olasz-, gráciai- és honi gyártmányu kalapok és cylinderek, fehérneműek, bál ingek, kézelők és gallérok, chickes nyakkendők, francia batiszt és vászon zsebkendők, elegáns angol férfi esernyők, Jäger tanár-féle alsóruhák és harisnyák, karlsbadi férfi cipő különlegeségek, bál lakkczipők Zachariás-féle bőrkesztyűk, vadászsapkák, kocsitakarók, francia és angol illatszerek, pénz-, szivar és cigaretta tárczák, ezüst sétatotok, minden a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

Kérem szives látogatásával szerencsételni, hogy alkalmá legyen üzletem szoliditására és pontos kiszolgálására személyesen meggyőződni.

Kiváló tisztelettel
Fekete Jakab.

Feltűnő szép Echarp nyakkendők 50 krtól feljebb.

Legujabb férfi divat ingek 1 frt. 75 krtól feljebb.

Egyedüli raktár valódi „Ideal“ cipőkben. Kitűnő téli „Buffalói“ férfi harisnya párja 1 korona.

Valódi orosz férfi, női és gyermek sár-czipők.

— **A Kaszinót** villanynyal akarják kivilágítani. A Kaszinó elnöksége tárgyalta is már a héten erre vonatkozólag a Körner és Társai czéggel.

— **Kifosztott mesterlegény.** Szőke Imre mesterlegény a napokban gyalog indult el Kabáról Nádudvarra, mert 20 korona megtakarított pénzéből nem akart kocsira költeni. Már Nádudvar alatt járt, mikor az ugynevezett Törökhid mellett egy napzamosnak látszó ember csatlakozott hozzá. Az ismeretlen utitárs nehány perc mulva rávetette magát Szőke Imrere, agyba-főbe verte és kifosztotta. A csendőrség nyomozza a tettest.

— **A tél tartja magát,** bár az idő 2—3 nap óta nagyot enyhült. Kellett is, mert a hét elején nagyon kemény hidegek jártak. A mult héten, szombaton éjjel 23 fok hideget mutatott a hőmérő. Ez volt az idén a legnagyobb hideg. De nemcsak nálunk, hanem az egész országban nagy hidegek jártak, úgy, hogy naponként lehetett olvasni megfagyott emberekről. A tanyákon, sőt a városban is rendre befagytak a kutak, úgy, hogy a jeget rudakkal és vendegoldallal kellett letördelni. Szóval az idén már eddig is kemény télünk volt.

Ingatlanok forgalma

H.-Szoboszlón.

Kovács Erzsébet veszi Kovács Rebeka vénkerti szőlőjét 90 K.-ért.

Lócs József s neje veszik Márton János s társai ingatlanait 520 K.-ért.

Csuka Sándor veszi Szilágyi Sára ingatlanait 1000 K.-ért.

Soós Ferenc s neje veszik K. Szabó Balint s neje belsőségét 400 K.-ért.

Holhos Imre s neje veszik Váczi Mihály czitraháti szántóját 650 K.-ért.

Gulácsi István veszi Dobozi István s társa csatornakerti szőlőjét 146 K.-ért.

Ö. Nagy István veszi Gombos István s neje házas udvarát 280 K.-ért.

Fekete János veszi Kocsor István kertjét 400 K.-ért

Pinczés Balint s neje veszik Kunkli Erzsébet aranyzegyi szántóját 6300 K.-ért.

G. Tóth János s neje veszik Körner Béla házas udvarát 12400 K.-ért.

Kabán.

Ispán Ferenc s neje veszik Molnár Ambrus s neje házas udvarát 500 korért

Pap Lajos s neje veszik S. Nagy Sándor szőlőjét 200 korért.

Erdei László s társa veszik Husi Lajos s neje szántóját 600 korért.

ifj. Varga Antal s társai veszik Bartha Zsuzsanna pallagbéli szántóját 360 korért.

Szováton.

Marázi Sándor s Zsófia atveszik C. Marázi József s neje ingatlanait.

Csillag József s neje veszik Tóth Sára udvarrészét 20 korért.

Közgazdaság.

Az istálló hőmérséklete és légersereje.

Tapasztalati tény, hogy a felvidék oláh és tót lakta vidékein, de még helyenkint a magyar alföld szegényebb sorsu községeiben is a házak ablakai, az őszi hideg beálltával betapasztatnak és a nyár beálltáig az ki nem nyitattik, sőt vannak helyek, a hol az egyáltalán ki sem nyitható, mivel az egész ablak egy tábla üveg levén, faráma nélkül szorosan be van az erősítve a valyogfalba.

Hogy micsoda levegő van az ilyen, alig 2 méter magas, sötét és nedves szobában, melyben 8—10 tagból álló család, sokszor tehénkéjével, vagy kecskéivel együtt telet ki, — azt a magunkfajta ember el sem tudja képzelni. Az ilyen vidéken tehát istállóról, istálló berendezésről, annak hőmérsékletéről, légerserejéről beszélni már csak azért sem lehet, mivel istálló, a legtöbb esetben nincsen és az állatok, mint fentebb említettem, az emberekkel egy hajlék alatt, egy szobában laknak.

A magyar alföld gazdag vidékein, ahol a ló és szarvasmarha már nagy mérvben tenyésztetik, a hol az állattenyésztés terén bizonyos cél tűzetik ki és tenyésztésére igen sokat áldoznak: már minden tekintetben modern istállót találkozzunk és nem esünk tulzásba, ha azt mondjuk, hogy a ló istálló az építkezést illetőleg, a higienikus viszonyoknak jobban megfelel, mint az emberek lakásai.

Jelen cikkem megírására — daczára ez utóbbiaknak, mégis az a körülmény késztetett, hogy az

istállók levegőjét, légszerűjét találtam a legtöbb esetben olyanoknak, a melyek az állatok egészségére ép-ségben való tartására, testök fejlettségére feltétlenül káros és megbetegítő hatásuk voltak.

A jó levegő az állati szervezetre éppen olyan hatással van, mint a jó táplálék, és a rossz, tisztátalan levegő legalább is annyira ártalmas, mint a rossz, penészes, bűdös takarmány. Az istálló levegőjébe igen sokszor kerülhetnek ártalmas anyagok, gázok, a melyek azt megfertőzhetik. A kitélektett levegővel a szén-sav, a bőr verejtékével, a vizelettel, bélsárral és egyéb váladékokkal ammoniak és más gázok, a melyek nem egészen közömbösek az állati szervezetre, főleg a tüdőkre, a szemekre stb.

Ha ilyen gázokkal kevert levegőben kell az állatnak hetekig, sőt sokszor hónapokig is élni, akkor az állat előbb, vagy utóbb megbetegszik, elsenyved, növendék állat, a fejlődésben visszamarad, a szemek kötőhártyái az erős ammoniakos levegőtől hurutosan megbetegsznek, később havi vaktságban megis vakulhatnak.

Fontos dolog tehát az istálló naponkénti szellőztetése, a melyet legegyszerűbben úgy érhetünk el, ha az ajtókat és az ablakokat naponként kinyitogatjuk.

Ujjonnanépített jobb istállók függőleges tetőszellőztetővel vannak már ellátva, a mely főleg akkor felel meg teljesen a hivatásának, ha kettős csőből, egy hosszabból és egy rövidebből van összetéve.

A rövidebb csővön, mely az istállóban a mennyezetnél végződik, a meleg levegő kiáramolhatik a hosszabb csővön pedig, mely a mennyezetnél jóval lentebb ér, a hideg, illetőleg akint levő friss levegő beáramolhatik.

Közönséges istállóban a falakon szokták elhelyezni a szellőztető készüléket, a mely sok esetben csak egyrészből áll. — alkalmas adva így a léghuzamnak, ha ez azonban jóval magasabban van elhelyezve az állatok magasságánál és nincs átellenben egymással, illetőleg ha az csak egy oldalon van, továbbá ha elzárható készülékekkel van ellátva, akkor többé-kevésbé megfelel a céljának és nem is költséges.

Az istállók hőmérséklete szintén befolyással van az állatok egészségére.

A túl meleg istálló elpuhítja, ellaxítja az állatokat. Az ilyen állatok a külső behatások iránt ellentálló képességei nem bírnak, hamar megbetegsznek, könnyen kapnak hűlési bajokat. A túl hideg istálló bár egyrészt edzi az állatokat, mégis ártalmasnak mondható, mert az állat a mellett, hogy kihűl és betegséget kaphat, még a túl hidegben el is csenevészedik, elgyengül. Különösen áll ez növendék állatokra, a melyek mindig nagyobb meleget igényelnek, mint a megélemedettek.

A túl hideg istálló még azért is ártalmas és részben káros is, mert az anyagcsere a bőr felületén és a tüdőkön keresztül sokkal nagyobb és így az állatok jó erőben való tartására sokkal több tápanyag szükséges, mint különben.

Általában az istállóban elég ha 15° C. meleg van. Fias kanczák istállója lehet 17° C. is, de alacsonyabb semmi esetre sem legyen. A hőmérő az istállóban nem feltétlenül szükséges, gyakorlott gazda e nélkül is megtudja, mikor kellemes annak a levegője. A gazda mindenestre jó, ha ezt gyakran ellenőrzi, mert a kocsisok a jó levegő rovására semmitől sem riadnak vissza, hogy az istállót minél melegebbé tegyék, még ha ezt úgy érik is el, hogy a szelelő nyílásokat bedugják, az ajtókat és ablakokat pedig ganéval rakják be.

Gerő Dániel.

Felelős szerkesztő s laptulajdonos:
Fehér Gábor.

Az „Első Magyar Gazdasági Gépgyár” r. társaság tudatja, hogy a kereskedelmi ügyek vezetésével eddigi titkárát: Henik István urat bizta meg.

Pfau és Társa

Fiume.

Ajánlja első rendű Cognac gyártmányait. Egyedüli raktár Hajdusoboszlón Körner Béla urnál.

Előnyös bevásárlás.

Hogy a t. közönség megóvassék a hazai kereskedők becsapásától, elhatároztam, hogy igen előnyös feltételek, ugyanis

1 korona heti részletfizetés mellett,

minden mű üzletben levő árukat, csak is rendszeres tisztességes árban szolgálók ki.

És mindenki azon előnyös helyzetbe lehet, hogy ilyen csekély részletfizetés mellett egész évi ruha szükségletét **beszerezheti.**

Előre haladt idény miatt a raktáromon levő összes téli árukat, melyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

Ezry Adolf.

INGYEN

küldjük meg levelező-lapon történelmő kérésre részletfizetéses könyvtárjegyzékünket.

„Kazinczy”

könyvkereskedő r. társaság
Debreczen.

Fényes jövedelmet

biztosíthatnak maguknak intelligens urak és nők, kik könyvek részletre való eladásával vagy helyiügynökösködéssel foglalkozni hajlandók.

Czim:

„Kazinczy”

könyvkereskedő r. társaság
Debreczen.

Czeglédy és Polgár

fűszer és csemege üzlete

Debreczen, „Bika” szállóval szemben.

Ajánljuk az őszi idényre megérkezett friss áruinkat, állandó dus raktárt tartunk mindenféle csemege árukban, fűszerekben, főzelék, borok, pezsgők, rumok, likőrök, sajtok, halak, teakenyerek, uradalmi tea vaj, stb. Vidéki megrendelést pontosan továbbítjuk.

ifj. Fischer Adolf és Társa

Budapest.

Sas u. 2. sz.

Ajánlja igen olcsó áron zsebkendő, fejkendő, fehérnemű és himzett-munka árukat.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Pénzügyi hírlap

kiadóhivatala

Budapest

Kerepesi ut. 44.

Ajánl felárban minden napilapot és folyóiratot, teljesen tisztán, kivágatlanul.

Van szerencsém a t. cz. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet ujabban direkt forrásból beszerezve a legfinomabb **bor és szeszes italokkal** rendeztem be.

Ajánlom kitűnő minőségű valódi

martinkai asztali ó boromat,

továbbá legjobb minőségű konyakomat.

Kizárólagos raktárom van valódi

Batle Axe tea rumból,

vanília likőrből, szerémi szilvórium, törköly és belföldi ivó-rumból.

Orosz karaván teák,

ugymint Suschung, Mandarin, Pekko és császár vegyíték.

Valódi alpesi tea sütemény.

Pezsgő Törlei talismán

és Champagne Imperiál.

Ezenkívül ajánlom függő és asztali lámpa raktáramat és mindennemű fűszer és kávé különlegességeimet pontos kiszolgálás mellett a legjutányosabb árban.

Szives megkeresést kérve,

tisztelettel

György Géza.

Donogán és Somossy

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA UTÓDAI

Debreczen, kistemplom bazár.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint jelentékeny árszállítással

nagy karácsonyi vásárt rendezünk.

Csakis elsőrendű jó minőségű áruk kerülnek eladásra, u. m. a legújabb őszi és téli ruhaszövetek, mosó bársonyok és vellek, ruha és blouz-selymek, haraszt-kendők és sálak.

Szőnyeg, függöny, butorszövet, pokrócz, ágycsész, és asztalterítők.

Uri divatezikkék, kézelők, esernyők, nyakkendők, ingek.

Normál (Jäger) ingek, nadrágok, harisnyák.

Határozott árak. — Előzékeny kiszolgálás.

Márton Gyula

férfi-, női- és rövidáru üzlete

Debreczen, a „Bika” szálloda mellett.

Ajánlja az idényre dusan felszerelt raktárát. Téli kötött férfi harisnyák 15 krtól kezdve, gyermek- és női harisnyák feltűnő olcsó áron.

Nagy raktár Jäger alsó ingek és nadrágokban. Divatos és jó mosó flanelek és vellek. Meleg

blouzek, alsószoknyák és nadrágok.

Bélés áruk.

Angol aczéláru

beretvák, zsebkések és ollók,

hajvágó gépek gyári áron.

Önberetválkozó készülék 1 frt 40 kr.—2 frtig.

Gyári raktár:

ruha-, haj-, fogkefékben és mindenfaj keféseprükben.

Kókusz lábtörölők 27 krtól.

Fodrász felszerelési cikkek.

Harisnya fejelést elvállalok.

Hazai ipar!

Gazdálkodó urak

részére ajánlom saját készítményű kész
magyar- és czizma öltönyeim.
GRÜNFELD ADOLF

férfi ruha kereskedő
Debreczenben, a kistemplom mellett.
Ugyszintén nagy választék kész
uri-, fiu- és gyermek ruhákban.

Pártoljuk a hazai ipart!

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagy
raktára.

Karácsonyi és Ujévi
hasznos ajándéktárgyakat,

üveg, porcellan, majolika, china-ezüst és
bronz különlegességeket, valamint mindezen
szakmába vágó cikkekkel a legnagyobb va-
lasztékban, a legjutányosabb árak mellett ajánl

KASZANYITZKY ENDRE.

Vidéki megrendelések pontosan és lel-
küismeretesen teljesítenek.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Vendéglő és kávéházi teljes felszerelések.

Épület és portánál üvegezési vállalat.

Készletek minden nagyvárosban, egyenlőtlenül a leg-
több részben.

Nincs többé szobafüst

Minden kéményt meg-
javít.

„John“-féle
kéménytoldó
egyedüli főraktár

Lukács Vilmos

szeménturkolati, tetőfedési és aszfalt vállalatának
Debreczen, Hatvan utca, 5

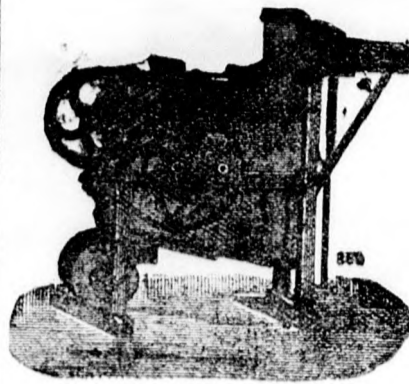
150.000 drb. forgalomban.

Elismert legjobb minőség.

Loden szövet métere 11 krtól feljebb.

KUKORICZA-MORZSOLÓK

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök);

kézi kezelésre való

Széna- és szalmasajtók

fekvően vagy kocsira szerelve,

Szeceksavágók,

szabadalmazott kenőgyűrűs görgő csapágyakkal, igen könnyű járással,
körülbelül 40 százalékos erőmegtakarítás mellett.

Répa- és burgonyavágók. Darálók.

Takarmány-füllesztők.

Szállítható takarékfőzőüstök takarmány stb. részére,

zománczott vagy zománc nélküli betétüstökkel, nyugvó helyzetű vagy szállítható, *marhatakarmány és burgonya*
főzésére és *füllesztésére*, számos *mező- és házigazdasági célokra* etc., továbbá

cséplőgépek, járgányok, aczélekék, hengerek, boronák.

„AGRICOLA“ sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel)

mindennemű vetemény számára, váltókerék nélkül dombon avagy síkon alkalmazható.

Önműködő, szabadalmazott

permetező készüléket, a tormáncs és szegecs kiirtására és a gyümölcsfát
megkárosító rovarok pusztítására és a peronospora kiirtására

legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH P. H. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashámorművek

Alap 1872

BÉCS, II, Taborstrasse, 71.

850 munkás.

Kitüntetve több mint 450 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselők és viszontelárúsítók kerestetnek.

1. méter 80 cm. széles tennis flanel 12 krajczár.

Az üzlet teljes felosztása miatt
hatóságilag engedélyezett

Végkiárúsítás.

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy női divat,
vászon és rövidáru üzletemet felosztaltam s a raktáron levő árukat a beszerzési
árnál is olcsóbban árusítom el és — pedig:

Női ruhaszövet
Carton, batiszt
Vászon, Chiffon
Velez, flanel
Posztó és haraszt kendő
Derékfűző (mieder)

továbbá

Női-, férfi- és gyermek tricó ruhák
Fiu- és leány ruhácskák
Női-, férfi- és gyermek fehérneműek
Gallérok, zsebkendők
Paplanok, esernyők
Függönyök, ágyterítők
Mindenféle béléseművek.

Minden elfogadható áron.

Ezen olcsó bevásárlási alkalmat a t. vevő közönség b. figyelmébe ajánlva, vagyok
kiváló tisztelettel:

Kiss Lajos

Alföldi Takarékpénztár épület.

1. pár finom kézelő 20 kr., 1^ostrétű gallér 12 krajczár.

Flanel blousok 67. krtól feljebb.

Figyelmeztetés!

Vidéki és helybeli igen tisztelt vevőimnek. b. tudomására hozom, miután raktárom bundákban és szőrmekabátok-
ban a nagy szükséglet által már fogytán volt, sikerült nekem ezeket újabbakkal pótolni, úgy, hogy nagy választékban
találhatók.

Daczára annak, hogy ezek ma magasabb értékűek, a régi olcsó árakban árusítom.

Intézetek és testületeknek! Szegény gyermekek felruházására való téli ruhák nagy mennyiségbeni vásárlás által,
mesés olcsó árban kaphatók.

Teljes tisztelettel

KATZ HERMANN,

férfi-, fiu és gyermekruha áruhaza.

Debreczen, Placz-u. 43. Dréher sórcsarnok mellett.